

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

TRETJA SEKCIJA

ZADEVA RIBIČ proti SLOVENIJI

(Pritožba št. 20965/03)

SODBA

STRASBOURG

19. oktober 2010

Ta sodba bo postala dokončna v skladu z okoliščinami določenimi v drugem odstavku 44. člena Konvencije. Mogoče je, da bodo na njej opravljeni uredniški popravki.

V zadevi Ribič proti Sloveniji

je senat evropskega sodišča za človekove pravice (tretja sekcija) v sestavi:

Josep Casadevall, *predsednik*,

Elisabet Fura,

Corneliu Bîrsan,

Boštjan M. Zupančič,

Alvina Gyulumyan,

Egbert Myjer,

Luis López Guerra, *sodniki*,

and Santiago Quesada, *sodni tajnik*,

po tajnem posvetovanju 28. septembra 2010,

izdal naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

Zadeva je nastala na podlagi pritožbe (št. 20965/03) proti Republiki Sloveniji, ki jo je 24. junija 2003 pri sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) vložil slovenski državljani, gospod Mitja Ribič (v nadaljevanju: pritožnik).

Pritožnika je zastopal gospod B. Verstovšek, odvetnik s pisarno v Celju. Vlado Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik, gospod Lucijan Bembič, generalni državni pravobranilec.

1. Pritožnik se je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije pritožil, da je bila zaradi predolgega trajanja pravnega postopka kršena njegova pravica do pravične obravnave. Nadalje se je na podlagi 13. člena Konvencije pritožil tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega domačega pravnega sredstva v zvezi s tem.

2. Dne 23. maja 2007 se je predsednik tretje sekcije odločil, da o pritožbi obvesti Vlado in jo zaprosi, da predloži informacije v skladu z drugim odstavkom 54. člena sodnega reda Sodišča. Po prejemu zahtevanih informacij se je predsednik 23. oktobra 2008 odločil, da pozove Vlado, da predloži pisna stališča o dopustnosti in utemeljenosti zadeve (2(b) odstavek 54. člen sodnega reda). Ravno tako je Sodišče odločilo, da preuči utemeljenost pritožbe hkrati z njeno dopustnostjo (tretji odstavek 29. člena Konvencije).

DEJSTVA

I. OKOLIŠČINE V ZADEVI

3. Pritožnik se je rodil leta 1971 in živi v Frankolovem.
4. Dne 7. marca 1997 se je pritožnik poškodoval v nesreči pri delu. Pritožnikov delodajalec je imel sklenjeno zavarovanje pri zavarovalnici ZM.

A. Glavni postopek

5. Dne 3. septembra 1998 je pritožnik vložil civilno tožbo proti ZM pri Okrožnem sodišču v Celju ter zahteval odškodnino za utrpljene poškodbe. Ravno tako je zahteval oprostitev plačila sodne takse.
6. Med 27. decembrom 1999 in 28. februarjem 2001 je pritožnik štirikrat vložil pripravljalne vloge in predlagal dokaze.
7. Prva obravnava je bila opravljena 27. septembra 2000.
8. Dne 27. oktobra 2000 je sodišče določilo izvedenca medicinske stroke. 18. decembra 2000 je določen izvedenec predložil svoje poročilo.
9. Dne 4. aprila 2001 je sodišče opravilo še eno obravnavo in odločilo, da bo izdalo sodbo v pisni obliki. Sodba, ki je v delu ugodila zahtevku pritožnika, je bila pritožniku vročena 25. oktobra 2001.
10. Dne 7. novembra 2001 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju. Zahteval je tudi, da sodišče prve stopnje popravi svojo sodbo.
11. Dne 9. novembra 2001 je sodišče prve stopnje popravilo sodbo z dne 4. aprila 2001.
12. Dne 14. maja 2003 je Višje sodišče v Celju v delu ugodilo zahtevku pritožnika in, v skladu s tem, spremenilo sodbo prvostopenjskega sodišča. Ta odločba je bila pritožniku vročena 5. junija 2003.
13. Dne 20. junija 2003 je pritožnik zahteval revizijo pri Vrhovnem sodišču, zahtevak pritožnika pa je bil zavrnjen 1. aprila 2004, ker je bila vrednost zahtevka nižja od zakonsko določene najmanjše vrednosti. Ta odločba je bila pritožniku vročena 23. aprila 2004.

B. Postopek na podlagi Zakona 2006

14. Dne 23. maja 2007 je bila tožena Vlada obveščena o pritožbi. Vlada je bila zaprosena za informacije, ali 25. člen Zakona 2006 velja v obravnavani zadevi, kar bi pritožniku omogočilo, da bi uporabil postopek domače poravnave pri Državnem pravobranilstvu (glej zadevna domača zakonodaja, spodaj).
15. Po tem, 12. oktobra 2007 je Vlada odgovorila, da 25. člen Zakona 2006 v obravnavani zadevi ni mogoče uporabiti, kajti pritožnikova pravica

do sojenja v razumnem roku ni bila kršena v zadevnem domačem postopku. Posledično je Vlada zavrnila možnost, da pritožniku ponudi predlog poravnave v skladu s 25. odstavkom Zakona 2006.

16. Pritožnik v zvezi s tem ni imel nobenih pripomb.

II. ZADEVNO DOMAČE PRAVO

17. Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (Ur.l. št. 49/2006 – “Zakon 2006”) se je pričel uporabljati 1. januarja 2007.

25. člen zakona določa naslednja prehodna pravila v zvezi s pritožbami, ki jih že obravnava Sodišče.

25. člen – Pravično zadoščenje za škodo, nastalo pred začetkom uporabe tega zakona

»(1) Glede zadeve, v kateri je kršitev pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja že prenehala, pa je stranka pred začetkom uporabe tega zakona že vložila zahtevo za pravično zadoščenje na mednarodno sodišče, Državno pravobranilstvo v štirih mesecih po prejemu zadeve v postopek poravnave od mednarodnega sodišča predlaga stranki poravnavo glede višine pravičnega zadoščenja. Stranka je dolžna Državnemu pravobranilstvu posredovati predlog za poravnavo v dveh mesecih po prejemu predloga Državnega pravobranilstva. Državno pravobranilstvo je dolžno odločiti o predlogu čimprej, najpozneje pa v štirih mesecih...

(2) Če predlogu za poravnavo iz prvega odstavka tega člena ni ugodeno ali če Državno pravobranilstvo in stranka ne dosežeta sporazuma v štirih mesecih od vložitve predloga stranke, lahko stranka vložijo tožbo na pristojno sodišče Republike Slovenije po tem zakonu. Stranka lahko vložijo tožbo v šestih mesecih po prejemu odgovora Državnega pravobranilstva, da njenemu predlogu iz prejšnjega odstavka ni ugodeno, oziroma po poteku roka, ki je v prejšnjem odstavku določen za odločitev Državnega pravobranilstva za sklenitev poravnave. Za postopek pred sodiščem se ne glede na vrsto ali višino zahtevka uporabljajo določbe zakona o pravnem postopku o sporu majhne vrednosti.«

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

18. Pritožnik se je pritožil, da je bilo trajanje postopka, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Pri tem se je opiral na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki se bere, kot sledi:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ...v razumen roku odloča ... sodišče.«

19. Nadalje se je pritožnik pritožil, da so bila pravna sredstva, ki so bila v Sloveniji na voljo s predolгим trajanjem postopkov, neučinkovita.

13. člen Konvencije se bere, kot sledi:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

20. Vlada je ugovarjala, da pritožnika ni več mogoče obravnavati kot »žrtev« v smislu 34. člena Konvencije. V zvezi s tem se je Vlada opirala na poravnavo sklenjeno med Državnim pravobranilstvom in pritožnikom v drugi zadevi pritožnika (št. 21147/03), ki jo je Sodišče izbrisalo 1. aprila 2008, v kateri se je pritožnik ravno tako pritožil glede predolgega trajanja postopka. Skladno z navedbami Vlade se postopek v zadevi št. 21147/03 in postopek v obravnavani zadevi navezujeta na enaka dejstva, oba postopka pa sta potekala vzporedno. Posledično je Vlada ugovarjala, da pritožnik ni mogel utrpeti dvojne škode in je torej bil že poplačan z zadostnim zneskom odškodnine v zvezi z obema postopkoma. Vlada je tako pozvala Sodišče, da zavrne pritožbo kot neskladno, *ratione personae*, z določbami Konvencije.

21. Sodišče opaža, da je bila sklenjena poravnava med pritožnikom in Državnim pravobranilstvom v okviru zadeve št. 21147/03, v kateri je Državno pravobranilstvo priznalo kršitev pravice do sojenja v razumnem roku in ponudilo plačilo odškodnine pritožniku za nepremoženjsko škodo. Sodišče meni, da ni potrebno preučevati, ali bi odškodnina, ki je bila pritožniku plačana v zadevi št. 21147/03, lahko bila pokrila tudi škodo, ki je nastala v obravnavani zadevi, saj je jasno, da država ni priznala, ne eksplicitno, niti vsebinsko, kakršnokoli kršitev pravice do sojenja v razumnem roku, v zvezi z obravnavano zadevo. Ravno nasprotno, Vlada je

namesto tega ugovarjala, da trajanje domačega postopka v obravnavani zadevi ni bilo predolgo (glej 25. Točko spodaj). Sodišče ugotavlja, da lahko pritožnik trdi, da je »žrtev« za namene 34. člena Konvencije in zavrača ugovor Vlade v zvezi s tem.

22. Sodišče nadalje opaza, da pritožba ni nedopustna na kakršnikoli drugi osnovi in jo mora posledično razglasiti za dopustno.

B. Utemeljenost

1. Prvi odstavek 6. člena

23. Vlada je navedla, da je pritožba po prvem odstavku 6. člena Konvencije neutemeljena, kajti zadevni postopek je trajal zgolj pet let in sedem mesecev na treh stopnjah sojenja, ter jo je v skladu s tem potrebno razglasiti za nedopustno.

24. Pritožnik je tej navedbi ugovarjal.

(a) Obdobje, ki ga je potrebno upoštevati

25. Obdobje, ki ga je potrebno pri tem upoštevati se je začelo 3. septembra 1998, na datum, ko je pritožnik vložil tožbo, in se je končal 5. junija 2003, ko je bila pritožniku vročena odločba Višjega sodišča v Celju (glej 14. točko zgoraj). Res je, da je pritožnik po tem zahteval revizijo pri Vrhovnem sodišču. Ne glede na to, trajanje postopka pred Vrhovnim sodiščem ni mogoče z gotovostjo upoštevati, saj je bil zahtevek zavrnjen na podlagi postopkovnih zahtev in torej ni imel nikakršnih možnosti za uspeh. Vidik sodišča je, da ni mogoče, da pritožnik ne bi mogel vedeti, da je njegov zahtevek nižji od zakonskega najnižjega zneska, zlasti ker ga je zastopal odvetnik (glej *Kostovska proti nekdanji Jugoslovanski Republiki Makedoniji*, št. 44353/02, 36. odstavek, 15. junij 2006) V skladu s tem dejstvom je postopek trajal štiri leta in devet mesecev na dveh stopnjah sojenja.

(b) Razumno trajanje postopka

26. Razumnost trajanja postopka je potrebno ocenjevati v luči okoliščin v zadevi ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanju pritožnika ter zadevnih oblasti ter pomen zadeve za pritožnika v sporu (glej med drugim tudi *Frydlender proti Franciji* [VS], št. 30979/96, 43. odstavek, ESČP 2000-VII).

27. Sodišče meni, da obravnavana zadeva ni bila posebej zapletena glede na dejstva ali pravo ter ugotavlja, da je mogoče predmet pravnega postopka obravnavati kot pomembnega za pritožnika.

30. V zvezi z ravnanjem pritožnika ne zgleda, da bi pritožnik povzročil kakršnekoli bistvene zamude v postopku.

28. V zvezi z ravnanjem domačih sodišč, Sodišče opaža, da je bila zlasti prva obravnava načrtovana šele za 27. december 2000; kar je več kot dve leti od datuma, ko je pritožnik vložil tožbo (glej 7. in 9. točko zgoraj) ter zgleda, da so domače oblasti potrebovale več kot 6 mesecev, da so sodbo sodišča prve stopnje vročile pritožniku (glej 11. točko zgoraj).

29. Glede na okoliščine v obravnavani zadevi in v luči meril, določenih v sodni praksi (glej, npr. *Vidovič proti Sloveniji*, št. 77512/01, točke 16–18, 9. marec 2006; *Cvetrežnik proti Sloveniji*, št. 75653/01, točke 16–18, 30. marec 2006; *Pažon proti Sloveniji*, št. 17337/02, točke 16–18, 6. april 2006) Sodišče meni, da je bilo trajanje postopka predolgo in ne ustreza zahtevi po »razumnem roku«.

30. Glede na to je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena.

2. 13. člen

31. 13. člen Konvencije zagotavlja »učinkovito pravno sredstvo pred nacionalnimi oblastmi" vsem, katerih pravice in svoboščine po Konvenciji so bile kršene (glej *Klass in drugi proti Nemčiji*, 6. september 1978, točka 64, Zbirka A št. 28). Ne glede na to, 13. člen zahteva sredstvo v okviru notranjega prava le v zvezi z zatrjevano kršitvijo, ki jo je mogoče zagovarjati pod pogoji Konvencije (glej *Boyle in Rice proti Združenemu kraljestvu*, 27. april 1988, točka 52, zbirka A št. 131). Posledično je učinek te določbe, da zahteva obstoj domačega pravnega sredstva, ki obravnava vsebino »utemeljene pritožbe« in nudi primerno varstvo (glej *Kudla proti Poljski* [VS], št. 30210/96, točka 157, ESČP 2000-XI).

32. Po mnenju vlade pritožnik ni imel utemeljenega zahtevka za namen 13. člena in je bila njegova pritožba po prvem odstavku 6. člena neutemeljena (glej 25. točko zgoraj).

33. V zvezi s tem Sodišče ponavlja, da je ugotovilo kršitev prvega odstavka 6. člena v zvezi s trajanjem postopka (glej 33. točko zgoraj). Torej je pritožnik imel utemeljeno pritožbo glede kršitve prvega odstavka 6. člena in bi torej v zvezi s tem moral imeti na voljo učinkovito domače pravno sredstvo.

34. Sodišče nadalje opaža, da prehodne določbe Zakona 2006, zlasti 25. člen, določajo postopek v primeru pritožb, ko je kršitev zahteve »po razumnem roku« že prenehala ter so bile pri Sodišču vložene pred 1. januarjem 2007.

35. V skladu s to določbo bo Državno pravobranilstvo ponudilo pritožniku poravnavo v zvezi s pravičnim zadoščenjem v roku štirih mesecev, ko Vlada prejme obvestilo o pritožbi. V roku dveh mesecev od prejetja predloga Državnega pravobranilstva, bo pritožnik v odgovor poslal svoj predlog. Državno pravobranilstvo ima nato štiri mesece, da predloži svoje stališče o poravnavi.

36. Če pritožnikov predlog za poravnavo ni potrjen ali če se Državno pravobranilstvo in pritožnik ne moreta pogoditi v roku štirih mesecev od datuma, ko je pritožnik poslal svoj predlog, lahko pritožnik vloži civilno tožbo oz. zahtevek za pravično zadoščenje pri pristojnem sodišču, kot to določa Zakon 2006. Zahtevek mora biti vložen šest mesecev po tistem, ko Državno pravobranilstvo zavrne sprejetje predloga pritožnika ali po poteku obdobja, v okviru katerega mora državno pravobranilstvo odločiti o poravnavi.

37. Sodišče opaža, da izhajajo iz besedila 2. odstavka 25. člena Zakona 2006, da je možnost vložitve zahtevka za pravično zadoščenje dana le nezadovoljnim pritožnikom po prejemu predloga za poravnavo. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče opaža, da pritožniku ni bil ponujen predlog za poravnavo s strani državnega pravobranilstva, ki je menilo, da pritožnikova pravica do sojenja brez nepotrebnega odlašanja ni bila kršena.

38. Ob upoštevanju zgornjega Sodišče ni prepričano, da je pritožnik imel dostop do »zahtevka za pravično zadoščenje« in ugotavlja, da so sredstva, ki jih nudi Zakon 2006 v teh določenih okoliščinah neučinkovita. V zvezi z razpoložljivimi sredstvi, ki so bila na voljo pred uveljavitvijo Zakona 2006, Sodišče ne vidi nobenega razloga, da bi odstopalo od pristopa v prejšnjih zadevah, v katerih je ugotovilo, da so ta sredstva neučinkovita (glej *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6. oktober 2005).

39. V skladu s tem Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v okviru notranjega prava, s katerim bi lahko pritožnik pridobil razsodbo, ki bi omogočilo njegovo pravico, da se njegovo zadevo obravnava v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

40. 41. člen Konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno nakloni pravično zadoščenje.«

A. Odškodnina

41. Pritožnik je zahteval 24.000 EUR za nepremoženjsko škodo.
42. Vlada je njegovemu zahtevku ugovarjala.
43. Sodišče meni, da je pritožnik zagotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Po prostem poudarku mu po tej postavki prisoja 2.000 EUR.

B. Stroški

44. Pritožnik je zahteval tudi 1.130 EUR za stroške postopka pred Sodiščem. Zahtevek je utemeljil s stroškovnikom, ki je podoben stroškovnikom, ki se pošiljajo sodiščem v domačih postopkih.

45. Vlada zahtevka ni komentirala.

46. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče v obravnavani zadevi, ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril, ocenjuje, da je pritožniku, ki ga je zastopal odvetnik, razumno po tej postavki prisoditi zahtevani znesek v celoti, torej 1.130 EUR.

C. Zamudne obresti

47. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE

1. Razglašča z večino, da je pritožba dopustna;
2. Odloča, s petimi glasovi proti dvema, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije;
3. Odloča, s petimi glasovi proti dvema, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;

4. *Odloča s petimi glasovi proti dvema:*
- (a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane sodba pravnomočna, v skladu z drugim odstavkom 44. člena Konvencije plačati naslednje zneske:
 - (i) 2.000 EUR (dva tisoč evrov), zvišano za morebitni davek, za nepremoženjsko škodo;
 - (ii) 1.130 EUR (tisoč sto trideset evrov), zvišano za morebitni davek, za stroške postopka;
 - (b) da se po izteku navedenih treh mesecev do plačila obračunajo na navedene zneske linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, zvišane za tri odstotne točke;
5. soglasno *zavrže* preostanek pritožnikovega zahtevka za pravično zadoščenje.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 19. oktobra 2010 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Santiago Quesada
sodni tajnik

Josep Casadevall
predsednik

V skladu z drugim odstavkom 45. člena Konvencije in drugega odstavka 74. člena poslovnika Sodišča sta ločeni mnenji sodnikov Myjerja in Guerre priloženi tej sodbi.

J.C.M.
S.Q.

SKUPNO ODKLONILNO MNENJE SODNIKOV MYJERJA IN LÓPEZ GUERRE

Za razliko od večine meniva, da v tej zadevi ni prišlo do kršitve 6. člena, niti 13. člena.

Strinjava se, da je celotno obdobje, ki ga je treba upoštevati, trajalo pet let, sedem mesecev in dvajset dni, kot je to navedla slovenska vlada. V tem času je potekalo sojenje na treh stopnjah.

20. junija 2003 je pritožnik sam vložil zahtevek za revizijo pri Vrhovnem sodišču. Dejstvo, da je Vrhovno sodišče 1. aprila 2004 zavrnilo zahtevek na osnovi tega, da je višina zahtevka pod zakonsko določenim najnižjim zneskom, po najinem mnenju ne utemeljuje ugotovitve večine v 27. točki; t.j. da časa postopka pred Vrhovnim sodiščem ne bi smeli upoštevati, ker je bil zahtevek zavrnjen zaradi proceduralne podlage in torej ni imel možnosti za uspeh. Osnovni namen zahteve po razumnem roku je, da stranke v postopkih niso predolgo v stanju negotovosti v zvezi z izidom njihove zadeve. Če je stranka nezadovoljna s sodbami domačih sodišč na prvi ali vmesnih stopnjah ter obremenjuje višje nacionalno sodišče s pritožbo ta stranka ne bi smela imeti poleg tega še koristi od načina sklepanja našega sodišča, ki drzno izjavlja, da ne bo upoštevalo zadnjega obdobja in dodatno stopnjo odločanja, ki je bila udeležena v postopku. Iz osebne perspektive je moral pritožnik očitno čakati na dokončni izid njegovega postopka na nacionalni ravni od dne, ko je vložil civilno tožbo do dneva, ko mu je bila vročena odločba Vrhovnega sodišča. Zato ne sme biti presenečen, da Sodišče ni upoštevalo celotnega obdobja pri odločanju, ali je bil pritožnik predolgo prepuščen stanju negotovosti.

Stališče je lahko drugačno le, če pritožnik želi izkoristiti nadaljnja notranja pravna sredstva, vendar ima utemeljen razlog, da dvomi v njihovo učinkovitost. V takem primeru ni sprejemljivo za pritožnika – zato da ne tvega, da bo njegova pritožba zavrnjena v skladu s šest-mesečnim pravilom ali pravilom o neizčrpanju notranjih pravnih sredstev – da vloži pritožbo preden se posluži nadaljnjih nacionalnih pravnih sredstev, **dokler o tem obvesti tudi Sodišče**. V tej obravnavani zadevi je bila pritožba vložena 20. junija 2003, medtem ko je bila pritožba pri Sodišču vložena štiri dni kasneje, 24. junija 2003.

V celoti se zavedamo, da, v skladu s sodno prakso, pritožnik, ki vloži nepotrebno ali neprimerno pritožbo in nato čaka do pravnomočne odločbe preden vloži pritožbo pri Sodišču, tvega, da se pritožbo razglasi za **nedopustno kot nepravočasno**. Vendar je to druga stvar. V obravnavani zadevi je pritožnik na nacionalni ravni vložil pritožbo (skoraj) hkrati s pritožbo pri Sodišču. Zaradi tega je bila njegova zadeva dopustna, kar se tiče šest-mesečnega pravila. Na vsebinski ravni pa se ne moremo znebiti občutka, da je pritožnik želel oboje: t.j. da postopek pred Sodiščem teče vzporedno z domačim postopkom. Menimo, da je v takem primeru, pri

ocenjevanju trajanja postopka za namen 6. Člena Konvencije, potrebno upoštevati celotno trajanje postopka na vseh domačih stopnjah sojenja.

Kar se tiče razumnosti celotnega trajanja postopka, nismo prepričani, da v specifičnih okoliščinah v zadevi – tudi ob upoštevanju zadevnih interesov – celotno obdobje petih let, sedem mesecem in dvajset dni na treh stopnjah sojenja ni predolgo. Poleg tega ne zgleda, da je mogoče za pretečeni čas kriviti zgolj toženo državo. Lahko se vprašamo, ali se je pritožnik, ki je pred dejansko obravnavo vložil pripravljalni spis, v katerem je spremenil zahtevek glede obresti, ter ob drugi priložnosti znižal svoj zahtevek, zadostno pripravil na obravnavo zadeve, ko je prvič vložil tožbo.